

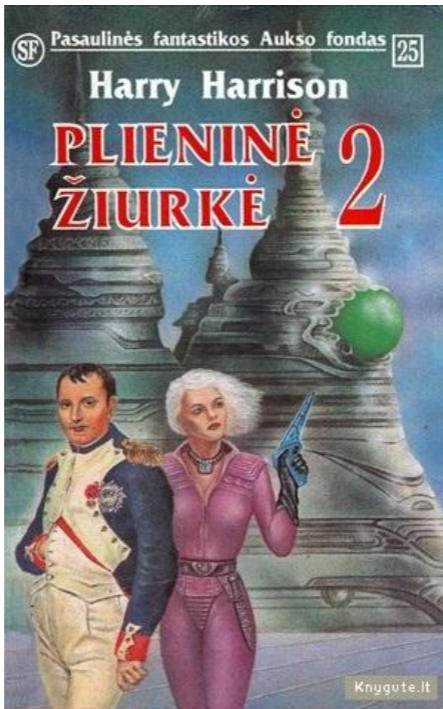
SF

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

25

Harry Harrison

PLIENINĖ ŽIURKĖ 2

Harry Harrison

PLIENINĖ ŽIURKĖ 2

Moksliniai fantastiniai romanai

Džeimsas Bolivaras diGrizas,
šauniausias Specialiojo Korpuso
agentas, gelbsti pasaulį, Galaktiką ir
visas nežemiškas gyvybės formas nuo
gresiančios žūties.

Iš anglų kalbos vertė NOMEDA BERKUVIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
25 tomas Serija įkurta 1990 m.

Harry Harrison:

THE STAINLESS STEEL RAT SAVES THE WORLD
New York, Putnam, 1972

THE STAINLESS STEEL RAT WANTS YOU!
New York, Bantam books, 1979

Copyright © by Harry Harrison, 1972

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1995
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Turiny

**PLIENINĖ ŽIURKĖ GELBSTI PASAULĮ
TU REIKALINGAS PLIENINEI ŽIURKEI**

PLIENINĖ ŽIURKĖ GELBSTI PASAULĮ

1

- Tu esi sukčius, Džeimsai Bolivarai diGrizai, - griaudėjo įsiutęs Inskipas, mosuodamas pluošteliu popierių man priešais nosį.

Aš, vaizduodamas įžeistą dorybės įsikūnijimą, atsišliejau į jo kabinete stovėjusią spintą.

- Aš nekaltas, - sukukčiojau, - esu tik bjauraus, negailestingo šmeižto auka.

Man už nugaros atsidūrė jo cigarų dėžutė, ir aš įgudusiais, tikro specialisto judesiais ėmiau apgraibomis tyrinėti jos spyną.

- Grobstymai, apgavystės, o visų blogiausia yra tai, kad raportai tebeplūsta iki šiol. Tu apgaudinėjai savo paties organizaciją, savo Specialųjį Korpusą, savo draugus...

- Niekada! - riktelėjau, nepastebimai darbuodamasis visrakčiu.

- Ne veltui tave praminė Slidžiuoju Džimu!

- Nesusipratimas! Tai tiesiog vaikiška pravadė. Mama vonelėje muilindama mane sakydavo, jog esu labai slidus.

Dėžutė atsidarė, ir kvapniųjų lapų aromatas pakuteno nosį.

- Ar tu žinai, kiek pavogei? - Inskipas išraudo kaip burokas ir išsprogino akis.

- Aš? Pavogiau? Geriau jau sutikčiau mirti! - iškilmingai deklamavau, prisisemdamas pilnas rieškučias neįtikėtinai brangių, vyresnybei skirtų cigarų. Aš panaudosiu juos kur kas naudingiau - surūkysiu pats.

Reikia pripažinti, jog, įsigilinęs į tabako gaminių grobimą, aš beveik nebekreipiau dėmesio į nuobodoką Inskipo bambėjimą ir neišsyk pastebėjau, kaip pasikeitė jo balsas. Tačiau staiga suvokiau, kad vos įstengiu išgirsti jo žodžius - beje, taip dar geriau. Negali sakyti, jog jis būtų kalbėjęs pašnibždomis. Įspūdis buvo toks, tarsi jo gerklėje kažkas įtaisė garso reguliatorių ir staiga gerokai sumažino garsą.

- Tęskite, Inskipai, tęskite, - tvirtai pasakiau. - O gal jau ėmėte gailėtis dėl šitų melagingų kaltinimų?

Aš šonu pasitraukiau nuo spintos, kad galėčiau nepastebimai susigrūsti kišenėn pluoštą kreditinių kortelių šimtui egzotiškų cigarų. Inskipas, ignoruodamas mane, ir toliau tyliai burbėjo, jau be jokio garso mosuodamas popie-

riais.

- Jums bloga? - paklausiau, beveik nuoširdžiai jo gailėdamasis, nes jis atrodė visai nusilpęs.

Inskipas nė nepasisuko į mane ir, vos judindamas lūpas, tebežiūrėjo į tą vietą, kur aš ką tik stovėjau. Jis buvo visas perbalęs. Aš mirkstelėjau ir vėl pažvelgiau į jį.

Ne, jis neišbalo - jis pasidarė permatomas. Kiaurai jo galvą jau galėjai aiškiai įžiūrėti kėdės atlošą.

- Liaukitės! - sušukau, bet jis, ko gero, neišgirdo. - Kokie čia žaidimai? Griebiatės trimatės projekcijos, norėdamas mane apmulkinti? Veltui stengiatės! Slidusis Džimas ne iš tokių, kuriems galima taip lengvai apdumti akis, cha cha!

Aš vikriai perėjau kambarį ir bakstelėjau smiliumi jam į kaktą. Pirštas gan lengvai sulindo vidun, o Inskipas nė nemėgino prieštarauti. Vos tik aš atitraukiau ranką, pasigirdo negarusis pokštelėjimas, ir jis visai išnyko, o niekieno nebelaikomi popieriai pažiro ant stalo.

- Oho! - šūktelėjau aš, jau šiek tiek pasimekęs, ir pasilenkiau, ieškodamas po kėde paslėptos aparatūros.

Staiga bjauriai trinktelėdamos atsilapojo išlaužtos kabineto durys.

Na, čia tai jau mano stichija. Aš, nė neatsitiedamas, staigiai pasisukau į duris, pasiruošęs sutikti pirmąjį, kuris pro jas įeis.

Kietuoju delno kraštu kirtau jam gerklėn, kaip sykis į tą vietą, kur baigiasi dujokaukė. Jis žaktelėjo ir sudribo. Tačiau jam iš paskos plūstelėjo gana gausus žmonių būrys. Visi jie vilkėjo baltus chalatus, mūvėjo dujokaukes, jiems už nugarų karojuodas dėžutės, o kai kurie dar laikė rankose kažkokias vėzdų imitacijas. Visa tai atrodė labai keista. Jie puolė veržliai, ir man teko atsitraukti, bet dar spėjau vienam įspirti į žandikaulį, o kitą išverčiau iš koto, galingu smūgiu vožteldamas į paširdžius. Paskui buvau priremtas prie sienos. Kaukštelėjau per pakaušį dar vienam, ir jis, nė nespėjęs parkristi, išnyko.

Idomu! Puolančiųjų skaičius pradėjo sparčiai mažėti, kadangi tie, kuriems užvoždavau, čia pat išgaruodavo. Mūsų jėgos būtų netrukus susilyginusios, tačiau jų gretas papildydavo vis nauji ir nauji žmonės. Pamėginau nusigauti iki durų, tačiau nė velnio neišdegė - buvau tik neblogai pavaišintas vėzdu į smegeninę.

Paskui aš jau grūmiausi lyg sulėtintame fil-

me, visai be įkvėpimo. Spėjau trinktelėti dar vienam, o tada mane sučiupo ir, pastvėrę už kojų bei rankų, ištempė iš kambario. Aš raičiausi kaip įmanydamas ir keikiau juos visomis kalbomis, bet dariau tai tik iš pareigos, nes, suprantama, kad visa tai nedavė jokių rezultatų. Mane išnešė į koridorių, kur jau laukė paruoštas liftas. Vienas iš užpuolikų paėmė dėžutę nuo savo dujokaukės ir, nepaisydamas įnirtingo mano pasipriešinimo, paleido man tiesiog į veidą dujų srovę. Aš ničnieko nepajutau, tačiau mane paėmė įsiūtis - ėmiau mistrytis, griežti dantimis, dar bjauriau plūstis. Kaukėtieji žmonės kažką niurnėjo, atrodė, jog jie susierzinę, ir tai tik stiprino mano įniršį. Galų gale kelionė baigėsi, o aš jau buvau pasirengęs ką nors nužudyti - šitaip mane išerzinti yra tikrai sunku. Ir štai, garbės žodis, būčiau ne vieną nusiuntęs pas Abraomą, tačiau jie įgrūdo mane elektros kėdėn, o prie riešų bei kulkšnių pritvirtino elektrodus.

- Šunsnukiai, pasakykite jiems, kad Džimas diGrizas mirė kaip tikras vyras! - riktelėjau aš.

Man ant galvos užvožė metalinį šalną, bet, prieš uždengiant veidą, dar spėjau sušukti:

- Tegyvuoja Specialusis Korpusas! Tegyvuoja... ja...

Pasidarė tamsu, supratau, jog tuojau pat pradės tekėti elektros srovė, mano smegenys suirs ir aš mirsiu.

Tačiau nieko neatsitiko. Man nuėmė šalną, vėl apipurškė veidą dujomis, ir pyktis dingo taip pat netikėtai, kaip ir buvo atsiradęs. Aš sumirksėjęs pamačiau, kad rankos ir kojos jau laisvos. Dabar beveik visi nusiėmė kaukes, ir aš pažinau Korpuso laboratorijos, į kurią ir buvau atgabentas, mokslininkus bei laborantus.

- Gal malonėsite paaiškinti, kas čia vyksta?

- Pirmiausia užbaigsime vieną darbą, - atsakė žilas žmogus pageltusiais dantimis.

Jis užkabino man ant peties juodą dėžutę ir ištraukė iš jos laidą, kurio gale karojo metalinis diskas. Šį diską jis pritvirtino prie mano pakaušio.

- Jūs profesorius Koipus, tiesa?

- Taip, - atsakė šis. Jo dantys judėjo aukštyn ir žemyn tarsi fortepijono klavišai.

- Ar nebūsiu pernelyg grubus, paprašydamas kai ką paaiškinti?

- Nė kiek. Esamomis aplinkybėmis tai natūralu. Apgailestaujame, kad teko šitaip su jumis pasielgti. Bet tai buvo vienintelis būdas išvesti jus iš kantrybės ir išlaikyti tokioje būklėje.

Pykčio apimto žmogaus dėmesys sukoncentruotas vien tik į save, ir dėl to jis išlieka gyvas. Jei būtume mėginę paveikti jūsų protą, imdami jums kažką aiškinti, pakenktume patys sau. Todėl ir surengėme šį užpuolimą. Pavaišiu nomeno jus pykčio dujomis, prieš tai patys jų prisiuostę. Tai vienintelė išeitis. Velniava, štai dabar jau ir Magisteras. Netgi čia prasideda.

Žmogus baltu chalatu sušvito, pasidarė permatomas ir išnyko.

- Lygiai taip pat pranyko ir Inskipas, - pasakiau aš.

- To ir reikėjo tikėtis. Jis - vienas pirmųjų.

- Kodėl? - pasiteiravau kvailai šypsodamasis. Gyvenime dar neteko dalyvauti tokiaime idiotiška pokalbyje.

- Korpusą užpuolė. Pirmiausia pašalino vadovybę.

- Kas?

- Nežinau.

Aš girkžtelėjau dantimis, bet susitvardžiau.

- Būkite toks malonus, kalbėkite aiškiau arba pasiieškokite nuovokesnio pašnekovo.

- Atleiskite. - Jis nusišluostė nuo kaktos prakaitą ir apsilaižė išdžiūvusias lūpas. - Matote, viskas įvyko taip staiga. Teko skubiai imtis

priemonių. Nė nežinau, kaip čia tiksliau pasakius - tai laiko karas. Kažkas kažkur kažkada įsibrovė į laiko tėkmę. Natūralu, kad pirmasis smūgis teko Specialiajam Korpusui. Kad ir kokie būtų jų tolimesnieji planai, mes automatiškai stojame jiems skersai kelio, nes esame pati efektyviausia Galaktikos istorijoje, visaaipimanti, tarptautinė ir tarpplanetinė teisinė organizacija. Nesvarbu, ką tie garbėtroškos sumanė išdarinėti su laiku, anksčiau ar vėliau jiems teks susidurti su Korpusu. Taigi jie ir nusprendė su mumis susidoroti pirmiausia. Pašalinus Inskipą bei kitus vadovus, Korpuso funkcionavimo tikimybė sumažėja ir mes visi išgaurojame, kaip tai jau atsitiko vargšeliui Magisterui.

Aš sumirksėjau.

- O gal galima truputį išgerti?

- Puiki idėja, aš prisidedu prie jūsų.

Automatas pilstė šlykštų žalią skystimą, atitinkantį jo paties skonį, tačiau aš, pasukęs diską, užsisakiau dvigubą porciją Sirijaus Panteros Prakaito ir vienu mauku ištuštinau daugiau kaip pusę stiklinės. Šis bairimas gėrimas daugelyje pasaulių yra uždraustas dėl pragaištingo poveikio organizmui. Tačiau dabar man kaip tik jo ir reikėjo. Aš išgėriau iki dugno ir iš

susiraizgiusio mano sąmonės labirinto išplaukė netikėtas prisiminimas.

- Jei aš klystu, prašau mane pataisyti, bet ar tik ne tamsta skaitėte paskaitą apie tai, jog keliauti laiku neįmanoma.

- Be abejo. Tai mano specialybė. Toks dalykas vadinamas akių dūmimu. Mums tokios kelionės jau seniai įmanomos. Tik vis nesiryžome pamėginti. Keičiasi laiko linijos ir visa kita. Mes sudarėme ilgalaikį tyrimo planą. Štai kodėl ir įstengėme suvokti, kas čia vyksta. Kilo sumaištis, ir mums nepavyko nieko perspėti. Be to, kokia nauda iš to perspėjimo? Mes žinojome savo pareigą. Nepamirškite, jog esame vieninteliai, galintys kažką pakeisti. Mes apjuosėme laboratoriją avariniu laiko fiksatoriumi ir pagaminome nedidukus portatyvinius prietaisus - vieną iš jų prijungėme prie jūsų.

- Kaip jis veikia? - paklausiau aš, atsargiai čiupinėdamas metalinį diską ant savo pakaušio.

- Tai jūsų atminties, plūstančios į smegenis kas trys milisekundės, įrašas. Žodžiu, jis prirena, jog jūs esate jūs, koreguoja visus asmenybės pakitimus, kuriuos gali sukelti praeities laiko linijose atsiradę pažeidimai. Tiesiog apsauginis įrenginys. Tai viskas, ką mes turi-

me.

Akies krašteliu pastebėjau, kaip išgaravo dar vienas žmogus, ir profesorius visai paniuro.

- Norėdami išgelbėti Korpusą, mes privalome pulti.

- Pulti? Kaip?

- Pasiūsti kažką į praeitį, surasti laiko karą sukėlusias jėgas ir sunaikinti jas nelaukdami, kol jos sunaikins mus. Mes turime tokią mašiną.

- Vykstu savanoriu. Atrodo, jog šis darbas kaip sykis man.

- Atgal kelio nebus. Ši ekspedicija tik į vieną pusę.

- Tada pastarąjį pareiškimą atsiimu. Man ir čia gerai.

Staiga aš kai ką prisiminiau - be abejonės, ši informacija pateko į smegenis prieš tris milisekundes - ir siaubo injekcija išvirkštė į kraują įvairių cheminių medžiagų porciją.

- Anželina, mano Anželina! Privalau su ja pasikalbėti.

- Ji ne vienintelė pasaulyje.

- Man, profesoriau, ji vienintelė. Ir traukitės iš kelio, kad neužkliudyčiau jūsų.

Jis susiraukė ir, barškindamas nagais į dan-

tis, pasitraukė, o aš surinkau videofono numerį. Aparatas dukart suzvimbė, o tos kelios laukimo sekundės slinko nežmoniškai lėtai.

- Tu čia! - lengviau atsikvėpiau.

- O kurgi aš turėčiau būti? -. Klasikinius jos veido bruožus aptemdė tarp antakių atsiradusi raukšlėlė ir ji suraukė nosį, tarsi užuosdama alkoholio kvapą iš ekrano. - Tai iš pačio ryto prisisprogai?

- Maktelėjau tik gurkšnelį, bet skambinu ne dėl to. Kaip laikaisi? Atrodai gerai, tiesiog puikiai, ir svarbiausia, kad esi visai nepermato- ma.

- Gurkšnelį? Man rodos, daugiau, ar tik ne visą butelį?

Jos balsas įgavo metalinį skambesį, primindamas ankstesniąją Anželiną, pačią žiauriausią ir negailestingiausią Galaktikos nusikaltėlę, kol Korpuso medikai neatvedė jos į protą.

- Siūlau nutraukti šį pokalbį. Išgerk išblaivinančiąją tabletę ir paskambink, kai atsipeikėsi. Ji uždėjo ranką ant jungiklio.

- Ne!! Aš blaivut blaivutėlis, bet tai manęs nė kiek nedžiugina. Labai skubu, raudonasis mygtukas, pasiruošimas numeris pirmas....